

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2013

1032/2013

## Maa- ja metsätalousministeriön asetus lampaiden ja vuohien sukusoluille ja alkioille eläintautien vastustamiseksi asetettavista vaatimuksista

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2013

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eläintutilain (441/2013) nojalla:

### 1 luku

#### Yleiset säännökset

##### 1 §

##### *Sovelтамisala*

Tässä asetuksessa säädetään lampaiden ja vuohien sukusolujen ja alkioiden keräämisessä, käsittelyssä ja säilytyksessä noudatettavista eläintautien vastustamista koskevista vaatimuksista.

##### 2 §

##### *Suhde muihin säädöksiin*

Lampaiden ja vuohien sukusolujen ja alkioiden siirtämisestä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä säädetään Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä siirrettäviä lampaita ja vuohia sekä lampaiden ja vuohien alkioita ja sukusoluja koskevista terveysvaatimuksista

annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1031/2013).

Lampaiden ja vuohien sukusolujen ja alkioiden tuonnista muista kuin jäsenvaltioista säädetään Euroopan yhteisön ulkopuolisista maista tuotavista eräistä elävistä eläimistä sekä niiden alkioista ja sukusoluista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (866/2008).

##### 3 §

##### *Määritelmät*

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *lampailla* *Ovis aries* -lajiin kuuluvia kesylammasrotuja lukuun ottamatta muflo-neita;

2) *vuohilla* *Capra hircus* -lajiin kuuluvia kesyvuohirotuja;

3) *spermalla* käsittelemätöntä, käsiteltyä tai laimennettua lampaiden ja vuohien siemennestettä;

Neuvoston direktiivi 92/65/ETY (31992L0065); EUVL N:o L 268, 14.9.1992, s. 54

Neuvoston direktiivi 2008/73/EY (32008L0073); EUVL N:o L 219, 14.8.2008, s. 40

Komission päätös 2009/712/EY (32009D0712), EUVL N:o L 247, 19.9.2009, s. 13

4) *munasoluilla* lampaiden ja vuohien lisäämiseksi tarkoitettuja hedelmöitettyjä tai hedelmöittymättömiä munasoluja;

5) *alkioilla* lampaiden ja vuohien varhaisia kehitysasteita, jotka ovat siirrettävissä vastaanottajaeläimeen;

6) *sperman keräysasemalla* laitosta, jossa kerätään, käsitellään ja säilytetään pässin tai pukin spermaa keinosiemennystarkoituksiin;

7) *spermavarastolla* laitosta, jossa säilytetään tämän asetuksen mukaisesti tuotettua tai maahan laillisesti tuotua pässin tai pukin spermaa keinosiemennystarkoituksiin;

8) *alkuperäpitopaikalla* pitopaikkaa, josta lammas tai vuohi toimitetaan karanteeniin;

9) *karanteenilla* pitopaikkaa, jossa sperman keräysasemalle tarkoitettuja lampaita ja vuohia pidetään ennen sperman keräysasemalle siirtoa ja josta lampaat ja vuohet siirretään suoraan sperman keräysasemalle;

10) *asemaeläinlääkärillä* toiminnanharjoittajan palveluksessa olevaa eläinlääkärinä, joka vastaa tämän asetuksen noudattamisesta sperman keräysasemalla ja spermavarastossa;

11) *alkioiden keräysryhmällä* ryhmää, joka kerää lampaiden ja vuohien alkioita ja munasoluja;

12) *alkioiden tuotantoryhmällä* ryhmää, joka tuottaa lampaiden ja vuohien alkioita in vitro -menetelmällä;

13) *alkionkeräyseläinlääkärillä* alkioiden keräysryhmään kuuluvaa nimettyä eläinlääkärinä, joka vastaa ryhmän toiminnasta;

14) *karanteenieläinlääkärillä* toiminnanharjoittajan palveluksessa olevaa eläinlääkärinä, joka vastaa tämän asetuksen noudattamisesta karanteenissa.

Tässä asetuksessa käytetään myös eläintautilain 6 §:ssä määritellyjä käsitteitä.

#### 4 §

##### *Näytteiden lähettäminen*

Tässä asetuksessa tarkoitettut näytteet on tutkittava Elintarviketurvallisuusvirastossa käyttäen soveltuvia menetelmiä. Näytteiden mukana on seurattava Elintarviketurvallisuusviraston lähete asianmukaisesti täytettynä.

#### 2 luku

##### **Karanteenia koskevat vaatimukset**

#### 5 §

##### *Karanteenin hyväksyminen*

Karanteenin hyväksymisestä säädetään eläintautilain 57 §:ssä. Hyväksymistä koskevassa hakemuksessa on oltava ehdotus karanteenieläinlääkäristä.

Aluehallintoviraston on tarkastettava karanteeni ennen sen hyväksymistä. Hyväksymisen edellytyksenä on, että karanteeni täyttää liitteen I kohdan 1 mukaiset vaatimukset.

#### 6 §

##### *Karanteenin toiminta ja sen valvonta*

Karanteeniin saadaan vastaanottaa vain lampaita ja vuohia, jotka täyttävät eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista eläinten, siemennesteen, munasolujen ja alkioiden yhteisön sisäisessä kaupassa ja yhteisöön tuonnissa siltä osin, kuin niitä eivät koske direktiivin 90/425/ETY liitteessä A olevassa I jaksossa mainittujen erityisten yhteisön säädösten eläinten terveyttä koskevat vaatimukset, annetun neuvoston direktiivin 92/65/ETY, jäljempänä *direktiivi 92/65/ETY*, liitteessä D olevan II luvun II jakson 1.2 ja 1.3 mukaiset vaatimukset ja jotka aiotaan siirtää sperman keräysasemalle.

Sperman keräysasemalle siirrettävät lampaat ja vuohet on pidettävä karanteenissa vähintään direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan II luvun II jakson 1.1 kohdassa säädetyn ajan (karanteeniaika) ennen niiden siirtoa sperman keräysasemalle. Karanteeniaikana karanteeniin ei saa tuoda uusia lampaita tai vuohia.

Karanteenin toiminnassa on noudatettava liitteen I kohdan 2 mukaisia vaatimuksia.

Karanteenin on oltava karanteenieläinlääkärin säännöllisessä valvonnassa liitteen I kohdan 3 mukaisesti. Karanteenieläinlääkärin vaihtumisesta on ilmoitettava aluehallintovirastolle kirjallisesti vähintään 5 arkipäivää ennen kuin uusi karanteenieläinlääkäri aloittaa työnsä.

## 7 §

*Edellytykset lampaiden ja vuohien toimittamiselle karanteenista sperman keräysasemalle*

Sperman keräysasemalle toimitettavien lampaiden ja vuohien on oltava tutkittu direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan II luvun II jakson 1.4 kohdan mukaisesti kielteisin tuloksin ennen karanteeniajan alkamista. Tutkimukset voidaan tehdä alkuperäpitopaikassa tai karanteenissa.

Sperman keräysasemalle toimitettavat lampaat ja vuohet on tutkittava karanteeniaikana direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan II luvun II jakson 1.5 kohdan mukaisesti.

Toimitettaessa lampaita ja vuohia sperman keräysasemalle karanteenin on täytettävä direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan II luvun II jakson 3 kohdan mukaiset vaatimukset.

## 8 §

*Karanteenin viranomaisvalvonta*

Kunnaneläinlääkärin on tarkastettava karanteeni ja sen toiminta vähintään kerran vuodessa sen varmistamiseksi, että karanteeni täyttää hyväksymisen edellytykset ja että karanteenin toiminnalle säädettyjä vaatimuksia noudatetaan.

Kunnaneläinlääkärin on tiedotettava tekemänsä tarkastuksen tuloksesta viipymättä aluehallintovirastolle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle.

## 9 §

*Karanteenin hyväksymisen peruuttaminen*

Karanteenin hyväksymisen peruuttamisesta säädetään eläintautilain 112 §:ssä.

## 3 luku

**Sperman keräysasemaa koskevat vaatimukset**

## 10 §

*Sperman keräysaseman hyväksyminen*

Sperman keräysaseman hyväksymisestä sää-

detään eläintautilain 47 §:ssä. Aluehallintoviraston on tarkastettava sperman keräysasema ennen sen hyväksymistä. Hyväksymisen edellytyksenä on, että sperman keräysasema täyttää direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun I jakson 1 kohdan mukaiset vaatimukset.

Lisäksi hyväksymisen edellytyksenä on, että sperman keräysasemalla on nimetty asemaeläinlääkäri, joka on Suomessa laillistettu eläinlääkäri. Sperman keräysaseman hyväksymisen yhteydessä aluehallintoviraston tulee valtuuttaa asemaeläinlääkäri tehtävänsä kirjallisesti.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava sperman keräysaseman hyväksymisestä ja asemaeläinlääkärin valtuutuksesta kunnaneläinlääkärille ja Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Hyväksytyjä sperman keräysasemia koskevan luettelon julkaisemisesta säädetään eläintautilain 96 §:n 3 momentissa. Julkaiseminen suoritetaan neuvoston direktiivin 2008/73/EY täytäntöönpanosta jäsenvaltioiden yhteisön eläinlääkintä- ja eläinjalostuslainsäädännön mukaisesti hyväksymien laitosten ja laboratorioiden luetteloita sisältävien internetpohjaisten tietosivujen osalta annetun komission päätöksen 2009/712/EY, jäljempänä *komission päätös 2009/712/EY*, mukaisesti.

## 11 §

*Sperman keräysaseman toiminta*

Sperman keräysaseman toiminnassa on noudatettava direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun II jakson 1.1 ja 1.2 kohdan ja II luvun II jakson 2—7 kohdan mukaisia vaatimuksia. Sperman keräysaseman päivittäisen toiminnan valvonnasta vastaa asemaeläinlääkäri.

Sperman keräysasemalla saa kerätä, käsitellä, säilyttää ainoastaan spermaa, joka täyttää direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan II luvun II jakson 8—9 kohdan ja III luvun I jakson vaatimukset.

Sperman keräysaseman asemaeläinlääkärin vaihtumisesta on ilmoitettava aluehallintovirastolle kirjallisesti vähintään 5 arkipäivää ennen kuin uusi asemaeläinlääkäri aloittaa työnsä.

## 12 §

*Sperman keräysaseman viranomaisvalvonta*

Kunnaneläinlääkärin on tehtävä sperman keräysasemalla tarkastuksia direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun II jakson 1.3 kohdan mukaisesti sen varmistamiseksi, että hyväksymisen edellytykset edelleen täyttyvät ja että aseman toimintaa koskevia vaatimuksia noudatetaan. Kunnaneläinlääkärin on tiedotettava tarkastusten tuloksista viipymättä aluehallintovirastolle ja Elin-  
tarviketurvallisuusvirastolle.

## 13 §

*Sperman keräysaseman hyväksymisen peruuttaminen*

Sperman keräysaseman hyväksymisen peruuttamisesta säädetään eläintautilain 112 §:ssä. Aluehallintoviraston on ilmoitettava sperman keräysaseman hyväksymisen peruuttamisesta Elin-  
tarviketurvallisuusvirastolle. Ilmoituksen saatuaan Elin-  
tarviketurvallisuusviraston on peruutettava sperman keräysasemalle antamansa hyväksymisnumero.

## 4 luku

**Spermavarastoa koskevat vaatimukset**

## 14 §

*Spermavaraston hyväksyminen*

Spermavaraston hyväksymisestä säädetään eläintautilain 52 §:ssä. Aluehallintoviraston on tarkastettava spermavarasto ennen sen hyväksymistä.

Hyväksymisen edellytyksenä on, että spermavarasto täyttää direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun I jakson 2 kohdan mukaiset vaatimukset.

Lisäksi hyväksymisen edellytyksenä on, että spermavarastolla on nimetty asemaeläinlääkäri, joka on Suomessa laillistettu eläinlääkäri. Spermavaraston hyväksymisen yhteydessä aluehallintoviraston tulee valtuuttaa asemaeläinlääkäri tehtävänsä kirjallisesti.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava spermavaraston hyväksymisestä ja asemaeläinlääkärin valtuutuksesta kunnaneläinlääkärille ja Elin-  
tarviketurvallisuusvirastolle.

Hyväksyttyjä spermavarastoja koskevan luettelon julkaisemisesta säädetään eläintautilain 96 §:n 3 momentissa. Julkaiseminen suoritetaan 10 §:n 4 momentissa mainitun komission päätöksen mukaisesti.

## 15 §

*Spermavaraston toiminta*

Spermavaraston toiminnassa on noudatettava direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun II jakson 2.1—2.3 kohdan mukaisia vaatimuksia. Spermavaraston päivittäisen toiminnan valvonnasta vastaa asemaeläinlääkäri.

Spermavaraston asemaeläinlääkärin vaihtumisesta on ilmoitettava aluehallintovirastolle kirjallisesti vähintään 5 arkipäivää ennen kuin uusi asemaeläinlääkäri aloittaa työnsä.

## 16 §

*Spermavaraston viranomaisvalvonta*

Kunnaneläinlääkärin on tehtävä spermavarastossa tarkastuksia direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun II jakson 2.4 kohdan mukaisesti sen varmistamiseksi, että hyväksymisen edellytykset edelleen täyttyvät ja että aseman toimintaa koskevia vaatimuksia noudatetaan. Kunnaneläinlääkärin on tiedotettava tarkastusten tuloksista viipymättä aluehallintovirastolle ja Elin-  
tarviketurvallisuusvirastolle.

## 17 §

*Spermavaraston hyväksymisen peruuttaminen*

Spermavaraston hyväksymisen peruuttamisesta säädetään eläintautilain 112 §:ssä. Aluehallintoviraston on ilmoitettava spermavaraston hyväksymisen peruuttamisesta Elin-  
tarviketurvallisuusvirastolle. Elin-  
tarviketurvallisuusvirastolle.

suusviraston on peruutettava spermavarastolle antamansa hyväksymisnumero.

## 5 luku

### **Alkioiden keräysryhmää ja alkioiden tuotantoryhmää koskevat vaatimukset**

#### 18 §

#### *Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksyminen*

Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksymisestä säädetään eläintautilain 49 §:ssä. Aluehallintoviraston on tarkastettava alkioiden keräysryhmä ja alkioiden tuotantoryhmä ennen niiden hyväksymistä.

Alkioiden keräysryhmän hyväksymisen edellytyksenä on, että ryhmä täyttää direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun III jakson 1 kohdan mukaiset vaatimukset.

Lisäksi hyväksymisen edellytyksenä on, että alkioiden keräysryhmällä on nimetty alkionkeräyseläinlääkäri, joka on Suomessa laillistettu eläinlääkäri. Ryhmän hyväksymisen yhteydessä aluehallintoviraston tulee valtuuttaa alkionkeräyseläinlääkäri tehtäväänsä kirjallisesti.

Alkioiden keräysryhmän hyväksyminen alkioiden tuotantoryhmäksi edellyttää, että ryhmä täyttää mainitun direktiivin liitteessä D olevan I luvun III jakson 2 kohdan mukaiset vaatimukset.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava edellä mainittujen ryhmien hyväksymisestä ja alkionkeräyseläinlääkärin valtuutuksesta kunnan-eläinlääkärille ja Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Hyväksytyt ryhmät koskevan luettelon julkaisemisesta säädetään eläintautilain 96 §:n 4 momentissa. Julkaiseminen suoritetaan 10 §:n 4 momentissa mainitun komission päätöksen mukaisesti.

#### 19 §

#### *Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän toiminta*

Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän toiminnassa on noudatettava di-

rektiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun III jakson 1.1, 1.2 ja 1.4—1.9 kohdan sekä III luvun II jakson mukaisia vaatimuksia. Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän päivittäisen toiminnan valvonnasta vastaa alkionkeräyseläinlääkäri.

Alkioiden keräysryhmä ja alkioiden tuotantoryhmä saa kerätä, käsitellä, säilyttää ainoastaan munasoluja ja alkioita, jotka täyttävät direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan III luvun II jakson ja IV luvun 1 ja 3 kohdan mukaiset vaatimukset.

Alkionkeräyseläinlääkärin vaihtumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle vähintään 5 arkipäivää ennen kuin uusi alkionkeräyseläinlääkäri aloittaa työnsä.

#### 20 §

#### *Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän viranomaisvalvonta*

Kunnaneläinlääkärin on tehtävä alkioiden keräysryhmiin ja alkioiden tuotantoryhmiin kohdistuvia tarkastuksia direktiivin 92/65/ETY liitteessä D olevan I luvun III jakson 1.3 kohdan mukaisesti sen varmistamiseksi, että hyväksymisen edellytykset edelleen täyttyvät ja että ryhmän toimintaa koskevia vaatimuksia noudatetaan. Kunnan-eläinlääkärin on tiedotettava viipymättä tarkastusten tuloksista aluehallintovirastolle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle.

#### 21 §

#### *Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksymisen peruuttaminen*

Alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksymisen peruuttamisesta säädetään eläintautilain 112 §:ssä. Aluehallintoviraston on ilmoitettava alkioiden keräysryhmän ja alkioiden tuotantoryhmän hyväksymisen peruuttamisesta Elintarviketurvallisuusvirastolle. Elintarviketurvallisuusviraston on peruutettava ryhmälle antamansa hyväksymisnumero.

## 6 luku

**Erinäiset säännökset**

## 22 §

*Voimaantulo*

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammi-  
mikuuta 2014.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2013

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

Eläinlääkintöylitarkastaja Seppo Kuosmanen

## KARANTEENIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

### 1. Karanteenin hyväksymistä koskevat vaatimukset

Karanteenin hyväksymisen edellytyksenä on, että:

- 1.1 karanteeni on aidattu siten, että yhteys ulkopuolisiin sorkka- ja kavioeläimiin estyy;
- 1.2. eläintilat ovat helposti puhdistettavia ja desinfioitavia;
- 1.3. karanteenin sisäänkäynnin yhteydessä on tautisulku.

### 2. Karanteenin toimintaa koskevat vaatimukset

- 2.1. Karanteenissa ei saa pitää karanteeniaikana muita eläimiä kuin sperman keräysasemalle toimitettavaksi aiottuja lampaita ja vuohia.
- 2.2. Karanteeniin saa tuoda lampaita ja vuohia vain karanteenieläinlääkärin luvalla.
- 2.3. Karanteenin ulkopuolelle vietyjä lampaita ja vuohia ei saa tuoda takaisin karanteeniin.
- 2.4. Velvollisuudesta pitää kirjaa karanteenissa olevista lampaista ja vuohista säädetään lammas- ja vuohieläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (469/2005). Lisäksi karanteenieläinlääkärin on pidettävä kirjaa kaikista tehdyistä terveystarkastuksista ja eläinlääkinnällisistä toimenpiteistä sekä kunkin eläimen sairauksista ja terveydentilasta.
- 2.5. Karanteenin ympäristöstä ja toiminnasta aiheutuvat tautiriskit on kartoitettava, ja toimintaa on harjoitettava ennalta laaditun, riskien hallintaa koskevan suunnitelman mukaan. Tautisuojauksesta on pidettävä kirjaa karanteenieläinlääkärin päättämällä tavalla.
- 2.6. Karanteenissa on torjuttava tuhoeläimiä erikseen tehdyn suunnitelman mukaisesti.
- 2.7. Eläintiloihin ei saa päästää henkilöitä, jotka ovat edeltävien 12 tunnin aikana käyneet muissa lampaiden ja vuohien pitopaikoissa, ellei pitopaikan terveystilanne ole vähintään yhtä hyvä kuin karanteenin. Karanteenieläinlääkäri voi kuitenkin sallia välttämättömät käynnit eläintiloissa.
- 2.8. Eläintiloihin ei saa päästää henkilöitä, jotka ovat edeltävien 48 tunnin aikana käyneet ulkomailla.
- 2.9. Eläintiloissa on käytettävä kertakäyttöisiä tai karanteenin omia suojavaatteita ja jalkineita. Karanteeniin on kuljettava tautisulun kautta.
- 2.10. Asiattomien henkilöiden pääsy karanteeniin on estettävä. Karanteenieläinlääkärin on neuvottava vierailijoita eläintautien leviämisen estämiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Kaikista karanteenissa vierailevista henkilöistä on pidettävä kirjaa.
- 2.11. Jos karanteenissa pidettävissä eläimissä havaitaan tarttuvien tautien oireita, on asiasta välittömästi ilmoitettava karanteenieläinlääkärille.

### 3. Karanteenieläinlääkärin tehtävät

Karanteenieläinlääkärin tulee:

- 3.1. huolehtia, että karanteeniin tuotavat lampaat ja vuohet ja niiden alkuperäpitopaikat täyttävät tämän asetuksen mukaiset vaatimukset;

- 3.2. huolehtia, että alakohdissa 2.5. ja 2.6. mainitut suunnitelmat on laadittu ja ne pidetään ajan tasalla;
- 3.3. tarkkailla säännöllisesti eläinten terveydentilaa ja huolehtia sairauksien ennaltaehkäisystä ja hoidosta;
- 3.4. valvoa henkilöliikennettä ja yleistä hygieniaa karanteenissa ja antaa näistä ohjeet;
- 3.5. huolehtia, että karanteenissa vaadittava kirjanpito on ajantasaista;
- 3.6. huolehtia, että eläimille suoritetaan kaikki vaaditut toimenpiteet ja tutkimukset; ja
- 3.7. tehdä tarvittaessa kuolleitten eläinten obduktiot ja huolehtia muista eläinten tautitilanteen selvittämisen kannalta tarvittavista tutkimuksista.